

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Féldévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hónapra	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARE JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADOMIVATÁS
Obilkyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 22.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 203. szám.

Csütörtök, 1920 szeptember 10.

Európa megmentésére

az egyetlen mód — mondotta Amerika egyik legnagyobb pénzügyi és közgazdasági tekintélye — hogy a szövetségesek minden lehető politikai és gazdasági segítséget megadják a jelenlegi mérsékelt német kormánynak. Cravach professzor, a Haward egyetem tanára, aki az amerikai delegáltak sorában a spaai konferencián is résztvett, New-Yorkban legutóbb nagy beszédet tartott, amelyben mint a mai zavaros és bizonytalan helyzetből való egyedüli kivezető utat a Németországgal való együttműködést jelölte meg. A német kormány megbízhatatlanságáról terjesztett hírek szerinte nagyrészt mind alaptalanok, a németek tényleg komolyan akarják teljesíteni kötelességeiket, csak meg kell adni nekik ehhez a lehetőséget, mert különben nem fogják megkapni soha a szövetségesek a kártalanítások összegeit. A németek szerinte a lefegyverzést is becsületesen végrehajtják, a titkos muníciószállításokról terjesztett hírek alaptalanok és légbőlkapotak. A jószándék megvan a németekben, de a német teljesítőképességnek is vannak határai és mert az egész nép még mindig sokat nélkülöz és szenved, nem bírja kifejezni erőinek teljességét. Teljesen elhibázottnak mondja azt a politikát, amelynek egyik titkos, vagy bevallott célja a német birodalom egységének megbontása, mert ez csak újabb khaotikus állapotokat teremtené.

Jól esik hallani az ilyen okos beszédet, csak az a szomorú, hogy alig van fogadatja. Eddig legalább így volt. Az entente politikuskok közül is többen hirdették már eddig is a megértés, a kibékülés, az engesztelődes politikáját a németekkel szemben, de bizony mindaddig vajmi kevés eredménnyel. Pedig hát egy gazdaságilag erős Németország nélkül nehezen tudjuk elképzelni Európa reorganizálását, az eredményes termelőmunka folytatását úgy az ententeállamokban, mint a volt központi hatalmakkal. Ezért nem helyes, mert semmiképpen sem igazolt a francia politikának féltékenység szította gyűlölködő hangja, amely teljességgel guzsba akarja kötni a 70 milliós német népet, amely pedig már a számánál fogva sem nézhető quantitá negligeable-nak.

Elfogták a horvátországi lázadás vezetőit.

A rend mindenütt helyreállott. — A horvát parasztpárt összeköttetésben állott az olaszokkal.

— Beogradi tudósítónk telefonjelentése. —

Zagreb. Felfegyverzett parasztok a múlt éjjel Csiesepciben megtámadták a katonai őrséget. A támadást a katonaság visszaverte.

Egyébként a tegnapi nap folyamán majdnem mindenütt helyreállott a csend és rend.

A hatóságoknak sikerült a lázadás tervezőit és a parasztok vezetőit elfogni. A lázadás főbűnősei Brdaries, Urojies és Meiderfer. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy hiveik terrorizálták a népet fegyveres lázadásra. A főagitátorok felfegyverkezve kocsin faluról-falura jártak és felhívták a parasztokat, hogy pár óra alatt lázadjanak fel, mert különben a

falut lángba borítják. Mindenütt azt mondták, hogy a katonaság messze az olaszalbán határon van és hogy így a katonaságtól nem kell tartani. Ezenkívül megállapították, hogy D'Annunzio emberei a lázadás ideje alatt Horvátország területén, főleg Zagrebben tartózkodtak.

Néhányan közülük Beogradban kiállított utlevele volt. A letartóztatások folyamatban vannak és máris bizonyosra vehető, hogy a további vizsgálat még érdekes dolgokat fog kideríteni. Annyit már eddig is megállapítottak, hogy a horvát parasztpárt és az olaszok összeköttetésben állottak egymással.

* * *

AZ ADRIAI PROBLÉMA.

Amerika, Anglia és Franciaország nem ismerik el az olaszok által teremtett helyzetet.

— Beogradi munkatársunktól. —

Beograd. Politikai körökben minden napra várják a római kormány meghívását az adriai-kérdésben megindult tárgyalások folytatására. Dr. Trumbics külügyminiszter csütörtökön előterjeszti a kormánynak a külügyi helyzetről szóló ekzpozéját.

London. A „Daily Telegraph“ jelenti, hogy Washington Fiume kérdésében újabb jegyzéket küldött az olasz kormányhoz.

London és Páris nem fogják elismerni a „kész helyzetet“, hanem megvárják a Róma és Beograd közötti tárgyalások eredményét.

Az olasz-albán egyezség után az albániai helyzet Jugoszlávia és Olaszország között újabb feszültséget idézett elő.

Baker. D'Annunzio nagyban gyűjti a hadiönkénteseket. Fiuméba naponta nagy számban érkeznek az önkéntesek. Olaszországból hadianyagok szállítása folyik. Mindebből arra következtetnek, hogy D'Annunzióék támadásra készülnek.

Páris. Az Aixles Bainsban tartott tanácskozás után Millerand a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a szövetségesek egyetértének abban, hogy a békeszerződés végrehajtására nagy gondot kell fordítani és hogy Olaszországgal szemben oly politikát fognak követni, amelyet közösen a legjobbnak tartanak.

Ami az adriai-kérdést illeti — mondotta Millerand — nekünk minden lehető el kell követnünk, hogy Olaszországot és Jugoszláviát meggyőzzük arról, hogy a legjobb, ha ezt a kérdést maguk között intézik el.

AZ OLASZORSZÁGI SZTRAJKMOZGALMAK.

— Beogradi munkatársunktól. —

Páris. Az olasz munkások vezérlőbizottságának határozata folytán az olaszországi munkásmozgalom mindinkább elmérgesedik. A bizottság egyik Milanóban kiadott proklamációjában azt mondja, hogy most már nemcsak a munkások bérének megjavítását, hanem a gyárakban és üzemekben az ellenőrzési jogot is követelik. A proklamáció azt is mondja, hogy hozzá kell fogni a proletariátus neveléséhez oly irányban, hogy azt a gyárak vezetésére is képessé tegyék. A proklamáció azt is hangoztatja, hogy a mozgalom mindaddig míg a munkások felügyeleti jogának kérdése elintézését nem nyert, csak a vas- és fémiparra terjed ki. A vasuti munkások kezdenek szolidaritást vállalni a mozgalomban lévő vas- és fém munkásokkal. A vasutasszövetségnek tegnap Bolognában tartott értekezletén elhatározták, hogy a kormány csapatainak szállítását azokra a helyekre, ahol munkásmozgalom van, megtagadják. Néhány ve-

natot már feltartóztattak és nem akarták tovább vezetni mindaddig, amíg a katonaság ki nem száll. A katonai hatóságok kénytelenek a csapatokat katonai kamionokon szállítani.

Páris. Rómából érkező hírek szerint Triesztben a helyzet mindinkább veszedelmes lesz. Az összes üzletek és helyiségek zárva vannak. A város egyes részeiben kitörték a zavargások, már eddig is sok a halott és még több a sebesült. A San Giacomo városnegyedben a tüzérsegnek kellett akcióra lépni, hogy a zavargókat szétkeresse. Az olasz lapok ezekről a mozgalmakról azt írják, hogy a szocialisták ezzel a szlovének segítségére sietnek és hogy a szlovének ezt az alkalmat arra használják, hogy az olasz kormányt nehézségeket támasszanak.

HIREK

Kezdődik az iskola.

A diákszobák ablakai alatt most pompáznak a legszebb őszi rózsák. Ezek a szép, szomorú, illattalan fehér virágok a diáklelet szeptemberi szomorúságából nőnek ki. Vakáció és szerelem végét jelenti az első őszi zápor. Ma glédába sorakoznak a kis diákok és glédába sorakoznak a latin igék. Tágas, hűvös iskolafalak nyelik el a Jövendő emberkéit. Milyen szürke, milyen sivár ez az őszi maqvetés. És mennyi bánattal pusztulnak ki a diáklelekből a napsütés és a piciny csirái. Holnap már pereg a szó: amari, amari... nunquam plus amabo... Hja, illik tudni a konjugációt! Az őszi pedig eközben kegyetlen ugyanalommal tereli fehér felhőbáránycsücsök a szürke égen. Szeptember sippja elfújja utolsó melódiáját. És a legnagyobb hamelnai bábjós, fiatal csapata mögött tompa dörgéssel csapódnak be az őszi börtönök vasajtói.

Megyegyeülés. Tegnap délelőtt tartották meg a vármegyén a rendkívüli közgyűlést, amelyen folyó ügyeket intéztek el. Dr. Bogdanov Joca főispán nyitotta meg az ülést reggel 9 órakor. Az alispánt, aki hivatalos uton volt, a vármegyeyi főjegyző helyettesítette. Az ülés megnyitása után a főjegyző felolvasta a főispán kinevezéséről szóló kormányrendeletet, majd letárgyalták a tárgvsorozatot. Tizenegy órakor az elnöklő főispán az ülést bezárta. Az ülésen a következő megbízottsági tagok voltak jelen: Jovan Nadjvinszki, Vitomir Maximesev, Jankievics Josif, Stefanovics Milan, Grucics Novak, Dr. Zliu Ivankovics, Stankov Isza, Kovacev Sándor, dr. Paja Neskov, Glavas Nova, dr. Jankovics Pera, Mihajlo Rakity, Gadjanski Milivoj, Gelzinger Julius, Giffinger Zsigmond, Jankahidac Zsiva, pop. Militjev, Petrovics Dragutin, Vámos Ignác, Petrovics Golub, Jovan Stankovics, Arszin Ljubomir, Milivoj Jovanovics, Dusan Jovanovics Milan Vorigics, Berberszki Nikola, Joca Budisin, Malbaski Szvetiszlav, Milan Godomirov.

A piac áthelyezése. A piac áthelyezésével kapcsolatban a polgármester úgy rendelkezik, hogy az árusítás csak árusító asztalokon történhessék. Így tehát az új piac legközelebb meg fogják kezdeni az ilyen árusító asztalok felállítását. Ez az újítás nemcsak szépészeti, de higiénikus szempontból is fontos.

A 20 dinárosok bevonása. Mivel a 20 dinárosok között igen sok a hamisítvány, az illetékes körök elhatározták, hogy azokat rövid időn belül bevonják a forgalomból.

Méntelep Bácskában. Állami tulajdon képező területen Bácskában megnyílt az állami méntelep.

Oroszországban még mindig harcolnak.

Páris. Weggand tábornok nem tér vissza Varsóba, hanem Wrangel tábornok hadseregéhez megy, ahol segédkezni fog a hadsereg reorganizálási munkálataiban.

Varsó. Litvánia Szovjet-Oroszországgal szövetségre lépett.

Moszkva. (Hiv. jel.) Grodnó vidékén harcok folynak. Az ellenséget délen Bjelejovsz felé visszavertük. Breszt-Litovsknál heves harcok folynak. Stadinki állomásért. Vladimir Volinszkijnél a lengyelek által megkísérelt átkelést a Bugon meggátoltuk. Rohatynnál súlyos veszteségeket okoztunk a lengyeleknek, több gépfegyvert zsákmányoltunk és 300 foglyot ejtettünk.

Kopenhága. Londoni jelentések szerint a vörös hadsereg reorganizálása telje-

sen befejeződött. Az északi hadsereg főparancsnoksága Minszkben, a déli főparancsnokság Rovnóban van. A két hadsereg fölötti főbiztosságot Trockij vállalta magára. E két főseregen kívül még több kisebb hadsereget van, mely a többi fronton áll készenlétben. A bolsevisták keleti offenzívájukra is nagy tartalékokat gyűjtöttek össze. A vörös hadsereg erősen készül egy perzsi offenzívára.

Varsó. Lengyel hírek szerint Brest-Litovsktól keletre és északkeletre elkésredett harc folyik a lengyel és orosz csapatok között. A harc kimeneteléről eddig nincs jelentés. Orosz hírek szerint a lengyelek máris veszteséggel vonulnak vissza. A küzdelmekben egy új pihent orosz sereg vesz részt, amely 10 divízióból áll.

Tőzsdei bíróság. A zagrebi tőzsdebíróság 15-én kezdte meg működését.

A tanítóképzőt végleg Vrsacra helyezték. A tegnapi nap folyamán érkezett meg Beogradból Mihajlovics Jován dr. alispán és Gavriła Emil volt főispán, akik a tanítóképzőnek Beeskerekre való visszahelyezése ügyében jártak a közeletatási kormányznál. Interveniálásuk, sajnos, nem járt a kívánt eredménnyel, mert a miniszter már úgy döntött, hogy a tanítóképzőt végleg Vrsacra helyezi át. Hogy azonban a beeskereki és környékbeli tanítóképzői növendékeknek megkönnyítse tanulást a beeskereki gimnázium mellett paedagogiai kurzust fog felállítani a miniszter.

A szociálpolitikai minisztérium munkája. Beogradi tudósítónk jelenti telefonon: A szociálpolitikai minisztériumban most dolgozták ki a minisztérium szervezéséről szóló rendeletet, azonkívül elkészültek a munkakamarák, a munkabörzseről és a munkafelügyeleti hivatalokról szóló törvénytervezéseknek tervezetei is.

Pálínkafőzés romlott gabonából. Az élelmezési miniszter 11365-920. sz. a. rendeletével megengedte, hogy folyó évi szept. 1-től kezdődőleg az elromlott és emberi táplálékra alkalmatlan gabonanemükből alkoholt égethessenek az előirt adó lefizetése után. Szigorúan tilos azonban más gabonanemükből szeszt főzni.

Tőzsde. Beograd, szept. 14. Valuták: Francia frank 193 50, dollar 27 60, lei 59 50, léva 43 10, osztrák korona 10 20, márká 54. De viz ák: Paris 192, Zürich 485, London 103, Newyork 28, Milano 126 50, Prága 39 60, Wien 10 25, Berlin 55.

Mi lesz a villannyal?

A városi villammű komoly krízis elé került. Amióta szén nincsen, a villammű nyersoalajmotorral tartja fenn az üzemet. Egy motor van és ez a hónapok óta tartó megterhelés folytán felmondta a szolgálatot. Már a múlt hetekben esőrepedés folytán majdnem olyan szerencsétlenség történt, amely kis híján emberéletet követelt áldozatul. Most újra baj van a motorral, úgy hogy tegnap délután este hétig folyton hordták a villanytelepre a városházáról a fét, mert különben este már nem lett volna áram.

Valahogy itt is az ideje komolyan foglalkozni a villammű üzemével. Valamilyen módon biztosítani kell a zavartalan munkát, mert rettenetes volna, ha éppen a téli hónapokban maradna a város világitás nélkül. Szerezni kell, ha másképpen nem megy, uzsoraáron is. Különben is az áram már annyira megdrágult, hogy a közönség, amely mindezek dacára nem lázong, hanem számolt a körülményekkel és fizet, elvárhatja, hogy az érdekeltek mindent el fognak követni, hogy segítsenek a bajokon.

AZ ANGOL-OROSZ TÁRGYALÁSOK REMÉNYTELENEK.

Nauen. Német katonai körök véleménye szerint az angol-orosz tárgyalások sikertelensége egyedül Lloyd Georgenak tudható be, aki egy esőpp jóindulattal sincs Oroszország irányában. A tárgyalásokat valószínűleg megszakítják az oroszok és csak egy rájuk nézve kedvezőbb politikai vagy katonai helyzet esetén kezdik újra.

SPORT

Jugoszláv teniszbajnokság. Ma fejezték be Zagrebben az ezidei teniszversenyeket Jugoszlávia bajnoki címéért. A zagrebi tornán hárman képviselik a Bánátot. Legtöbb reménnyel a Viktória klaszsisjátékosa: Balás. Eredményt még nem ismerünk.

A britt athléták eldöntetlen mérkőzése Amerikával. Az anversi olimpiád athletikai hete után Anglia egy pót olimpiádot rendezett a Queens-Clubban egy csapat amerikai athléta részvételével. Győzelemarány 5:5. Részletes eredmények:

400 yardos staféta: 1. Amerika (Merchant, Scholz, Woodring, Shea) 39 mp. 2. Anglia (Oesterlack, Mawby, D'Arcy, Davidson).

880 yardos staféta: 1. Anglia 1 p. 29 háromötöd mp. (világrekord: 1 p. 27 négyötöd mp.). 2. Amerika.

Egy mértföldes staféta: 1. Anglia 3 p. 19 négyötöd mp. (világrekord: 3 p. 18 mp.). 2. Amerika.

Négy mértföldes staféta: 1. Amerika 18 p. 8 négyötöd mp. (világrekord: 17 p. 51 egyötöd mp.). 2. Anglia.

Két mértföldes staféta: 1. Anglia 7 p. 53 mp. (világrekord: 7 p. 53 egyötöd mp.). 2. Amerika.

Két mértföldes csapatverseny: 1. Amerika 7 pont. 2. Anglia 14 pont. (1 H. Brown, Am. 9 p. 30 egyötöd mp.)

120 yardos gátfutás: 1. Thompson (Canada), 14 négyötöd mp. Új világrekord 2. és 3. Amerika.

Magasugrás: 1. Howard Baker (Anglia) 1 m. 917 cm. 2. R. Landon (Amerika) 1 m. 905 cm.

C...

Az új választói jog.

Az ideiglenes nemzeti képviselői által alkotott törvény szerint a nemzet képviselői folyó évi december 12-én fognak Beogradban alkotmányozó gyűlésre összeülni. Ezen alkotmányozó gyűlés hatáskörét a törvény akként korlátozza, hogy az csak az alkotmány megállapítására, az ezzel közvetlen és szoros kapcsolatban álló törvényjavaslatok és a halasztást nem tűrő pénzügyi javaslatok megszavazására fog kiterjedni, de törvényhozói működése két évnél tovább nem tarthat, vagyis az alkotmány kihirdetésétől számított két év elteltével feltétlenül feloszlatandó. Hogy kit fog a felosztás joga megilletni, azt nyilván már az új alkotmány fogja meghatározni a jelen törvény csak aziránt intézkedik, hogy az új képviselőválasztások az alkotmányozó gyűlés felosztásától számított három hónapon belül ejtendők meg és hogy az új szkupstina a választások befejezésétől számított 15 nap alatt hívandó egybe.

Az alkotmányozó gyűlés tagjait a nemzet az új választójogi törvény szerint fogja megválasztani, mely a férfinevre kiterjedő általános, egyenlő, titkos és községenként gyakorlandó szavazati jog elvein alapszik. A szavazati jog az ország egész területére kiterjedően igen esélyes eltérésekkel egységesen van szabályozva és eszerint eszelekvő választói joga van minden 21. életévét betöltött férfinak, ki a szerb-horvát-szlóven királyság polgára. Ilyenek tekintendők mindazok, kik 1918 december 1-ig Szerbiában és Montenegróban, Horvátországban, Szlavóniában és Dalmáciában állampolgárságot, Boszniában és Hercegovinában illetékeséget, a királyság egyéb részeiben pedig honossági jogot szereztek. Állampolgároknak tekintetnek azok is, akik faj és nyelv szerint szlávok és a választói névjegyzékek összeállításának megkezdéséig a királyság valamely községében állandóan letelepedtek. A Szerbián és Montenegrón kívül lakók közül azoknak, kik a Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal kötött békeszerződések értelmében nemzeti államaik javára optálhatnak, nincs szavazati joguk.

Szenvedő választójoggal bír, vagyis képviselőnek megválasztható minden választó, ki az összes polgári és politikai jogok élvezetében van, állandóan a királyság területén lakik, 25-ik életévét betöltötte és irni olvasni tud. Naturalizált állampolgárok csak 10 évi állandó ittlakás után választhatók képviselőkké. Emellett a megválasztott képviselők egy részének egyetemi vagy ezzel egyenrangú felső szakiskolai képzettséggel kell bírnia.

A választások kerületenként ejtetnek meg s ehhez képest az ország egész területe kerületekre van felosztva. A Vojvodina öt választókerületre van felosztva és pedig: 1. A veliki beeskereki és veliki kikindai törvényszék területe. 2. A panesevói és belacrkvai törvényszék területe. 3. A novisadi törvényszék területe. 4. A suboticei törvényszék területe. 5. A zombori törvényszék és Baranyamegye területe. A törvény által létesített állami bizottság állapítja meg az egyes kerületek által választandó képviselők számát és pedig azon alapon, hogy 30.000 lakosra jut egy képviselő. Az állami bizottság tagjai az ideiglenes nemzeti képviselő elnöke és mindkét al-elnöke, az államtanácsnak, a beogradi semmitő széknek, a szerajevo-i legfelsőbb bíróságnak, a zagrebi hétszemélyes táblának, a Dalmácia és Szlovéniára kiterjedő hatáskörrel Zagreb-ban működő hétszemélyes tábla B. osztályának, a podgoricai főtörvényszéknek és a novisadi felebbzési bíróságnak elnökei.

A választások elrendelésétől számított 18 napon belül minden községi elöljáróság köteles a maga községére nézve a választók betűrendes névjegyzékét elkészíteni és azt az illetékes törvényszékhez betervezni mely azt a törvényben előírt forma szempontjából megvizsgálja, hitelesíti és annak egy példányát a beérkezéstől számított 5 napon belül a községi elöljáróságnak visszaadja. Az így hitelesített névjegyzék a községnél és a törvényszéknél 8 napon át közzemlére teendő ki, azt mindenki megnézheti, lemásolhatja, kinyomathatja. A névjegyzék ellen bárki akár saját érdekében,

akár más érdekében, akár valakinek utólagos felvétele, akár valakinek kihagyása végett felszólalhat. A felszólalások felszerelendők a megfelelő bizonyítékokkal, bizonyítékul azonban csak teljes hitelű közokiratok szolgálhatnak. A felszólalások a községi bíróságnál szóval vagy írásban, a törvényszéknél pedig csak írásban terjeszthetők elő és utóbbi által 24 órán belül átteendők a községi bírósághoz, mely minden felszólalást 24 órán belül tartozik elintézni és erről a felszólalót értesíteni. A községi bíróság döntése ellen egy a felszólaló, mint az, akinek hátrányára a döntés történt, panasszal fordulhat a törvényszékhez, mely azonban nemcsak a panasszal megtámadott, hanem a községi bíróságnak a felszólalások folytán hozott összes határozatait felülvizsgálja és vagy helybenhagyja, vagy megváltoztatja. A választások elrendelésétől számított 60 napon a községi bíróság a névjegyzéket lezárja, a felszólalások eredményéhez képest kiigazítja és újból betervezi a törvényszékhez, mely azt felülvizsgálás után hitelesíti és a községi bíróságnak visszaadja.

Egy választókerület összes szavazói együttesen egy választótestet képeznek. A választás és szavazás listák szerint történik. A jelölési jogát csak legalább 100 kerületbeli választó gyakorolhatja együttesen. A jelöltlisták a választások elrendelésétől számított 65-75 nap alatt nyújtandók be a törvényszéknél és pedig a Vojvodina 1-ső kerületében a veliki kikindai, 2-ik kerületében a panesevói törvényszékhez. A jelölt-lista fején feltüntetendő a választókerület neve és a választás napja. Ezután felsorolandó 1. alatt vezeték- és keresztnév, lakhely és foglalkozás kitüntetése mellett az általános kellékeknek megfelelő annyi jelölt, ahány ilyen képviselő a kerület által választandó; 2. alatt pedig a különös kellékeknek megfelelő vagyis akadémiai képzettségű jelölt vagy jelöltek. Minden kerület ugyanis köteles legalább egy akadémiai képzettségű képviselőt választani s ehhez képest minden listának 2. alatt egy akadémiai képzettségű jelölt nevet kell tartalmaznia. Ha pedig a kerület négyenél több képviselőt választ, azok közül legalább annyinak kell akadémiai képzettséggel bírnia, ahányszor a négy a kerület összes képviselőinek számában foglaltatik és minden listának 2. alatt ugyanannyi akadémiai képzettségű jelölt nevet kell tartalmaznia. A jelöltek neve alatt megnevezendő két kerületbeli választó s azoknak helyettesei, kik a listát a kerületi választási bizottságnál fogják képviselni, továbbá minden községre nézve egy azon községbeli választó s annak helyettese, ki e listát a szavazás helyén működő választási bizottságnál fogja képviselni. Senkit sem szabad tudta és hozzájárulása nélkül a lista képviselőjeként megnevezni. Ha valaki megtudja, hogy őt tudta és hozzájárulása nélkül a lista képviselőjeként megnevezték, jogában áll a törvényszéknek bejelenteni, hogy a megbízást nem fogadja el, mire a bíróság törölni fogja a nevet a listán és erről a lista benyújtójának egyikét értesíti. A listához csatolandó minden egyes jelöltnek írásbeli nyilatkozata arról, hogy a jelölést elfogadja. A jelölők kötelesek a listát aláírni.

Az így kiállított és aláírt listának két példányát az aláíróknak legalább öt tagból álló küldöttsége átadja az illetékes törvényszék elnökének vagy helyettesének. A törvényes kellékeknek megfelelő listát a törvényszék hitelesíti, annak egyik példányát a benyújtójának visszaadja, másik példányát őrizetbe veszi, másolatát pedig — a jelölők neveinek elhagyásával — megküldeni a hivatalos lapnak, mely azt a „nemzeti képviselőjelöltek” rovatában közlésezi. Az eredeti listákon kívül a jelölők kötelesek a listának kettővel több nyomtatott másolatát bemutatni a törvényszéknek, mint ahány szavazó hely lesz a kerületben. Ezen másolatok csak a szavazási helyet, a jelöltek neveit és a szavazás helyén működő választási bizottsághoz kinevezett képviselő és helyettesének nevet tartalmazhatják. A törvényszék elnöke vagy helyettese a bemutatott másolatok helyességének megállapítása után hitelesíti azokat és minden köz-

ségnek megküldi az őt illető példányt, melyet a választási bizottság elnöke a választási nap előestéjén ezen lista urnájára fog ráragasztani. Minden listának külön urnája van és az urnák a szavazási helyiségben oly sorrendben állítandók fel, amilyenben a listák a törvényszékhez beérkeztek. A listát sem visszavonni, sem módosítani nem lehet, ha azonban a jelöltek valamelyike meghal vagy szenvedő választójogát elveszti, akkor ugyanazon választók, kik az első listát aláírták, új jelöltet nevezhetnek meg; ha pedig az első lista aláírói közül valamelyik meghal vagy választói jogát elvesztette, akkor más választó léphet a helyébe. A választást megelőző ötödik napon túl azonban új jelölésnek semmiképpen nincs már helye.

A pléhből vagy más alkalmas anyagból készült urnák hármas kulccsal zárhatók és akképpen vannak megszerkesztve, hogy a szavazó golyók bedobását sem látni, sem hallani ne lehessen. A szavazáshoz használandó golyók gummiból vagy más megfelelő anyagból készülnek.

Minden választó csak egyszer, csak személyesen, csak a szavazási helyiségben és csak a megállapított listák egyikére szavazhat. Minden község rendszerint egy szavazó-kört képez, ha azonban a község választóinak száma nyolcszáznál több, akkor az állami bizottság a belügyminiszter javaslatára több szavazási kör alakítását fogja elrendelni. Ha a ház, melyben a szavazás történik, magában véve nem elég tágas a jelentkező választók befogadására, akkor elkerített és elzárható udvarral kell bírnia. Minden szavazási helyen választási bizottság alakítandó, melynek tagjai a községi képviselőtestület által saját kebeléből választott tag, a jelölt-listák egy-egy képviselője és egy bíró, végzett jogász vagy bírósági tisztviselő, kit az állami bizottság jelöl ki és aki egyuttal elnöke a választási bizottságnak. A választást megelőző napon d. n. 3 órakor a választási bizottság összes tagjai egybegyűlnek a szavazási helyiségben s átveszik a községi bíróságtól a szükséges számú urnákat, a szavazó golyókat, a választók betűrendes névjegyzékét, a szavazók bejegyzésére szolgáló könyvet, a jelölt-listákat és a községi pecsétet, megállapítják, hogy a szavazó golyókat tartalmazó ládika kellőképpen van-e zárva, hogy az urnák üresek-e és hogy posztóval bélelt nyílásaik rendben vannak-e. Ezután az urnákat az előírt sorrendben egy különálló asztalhoz erősítik, mindegyikre ráragasztják a megfelelő listát, az urnákat mindhárom kulccsal lezárják és lepecsételik olyképpen, hogy az urna nyílása tökéletesen el legyen zárva. A három kulcsból a bizottság elnöke, a községi képviselőtestület delegáltja és a lista képviselője vesz át egyet-egyet megőrzés végett. Mindennek megtörténtét a bizottság elnöke a választási jegyzőkönyvben megállapítja, a szavazóhelyiséget lezárja, a kulcsot magához veszi és a szavazóhelyiség állandó őrzésére őrséget rendel. Másnap reggel hét órakor a választási bizottság összes tagjainak jelenlétében az elnök kinyitja a szavazási helyiséget, megállapítja, hogy minden rendben van-e, az urnák nyílásait szabaddá teszi, mindent a választási jegyzőkönyvben is megállapítja és megnyitja a szavazást.

(Folytatjuk.)

HOL ÜLESEZZEN A DUNA-KONFERENCIA.

Páris. Take Jonescu oláh külügyminiszter tegnap megjelent Millerandnál és kormánya nevében kijelentette, hogy nem járul hozzá, hogy a nemzetközi Duna-bizottság üléseit Budapesten tartsák meg. Követelte, hogy a bizottság Oláhország valamelyik nagyobb városában üljön össze. Hir szerint Millerand elfogadta Take Jonescu érvelését.

ÍRORSZÁG KATONAI KÉSZÜLŐDÉSÉNEK ANGLIA ELLEN.

London. Írország katonai operációkra készül Anglia ellen. Ilyen irányban egész Írországban nyílt agitáció folyik.

Dungyerszky Lázár sörgyára Veliki Becskerek

A Bánát legnagyobb sörgyára. • Évi termelési képessége 50.000 hektoliter.

Söre elismert legjobb!

Hirdetmény.

Jarkovác község jegyzői hivatala az adó ügyekben s különösen a kataszteri kezelésben jártas 2 (kettő) szakmunkást napi 30 (harminc) korona díjazás mellett azonnali belépésre fel-fogad.

Ajánkozások sürgősen a jegyzői hivatalhoz nyújtandók be.

Jarkovác, 1920 szeptember 8.

1695

Baloghy Imre, jegyző-helyettes.

Szállítok saját termelésű fával égetett I. r. fehér **darabos meszet**
I. r. száraz darabos faszenet :: I. r. pécsi kovács-szenet :: Beocsini portlandcementet :: Budai földet :: Kátrányt, legjutányosabb árban vagon-és kisebb tételekben is.
1877 Donauer Jenő, Ókanizsa.

Keresek megvételre egy **köleshántoló berendezést.**

HENGERMALOM, BOCSÁR. 1698

Keresek intelligens, lehetőleg német, perfekt **szobaleányt**
vagy szerény házikisasszonyt, ki első szobaleányi teendőket is végez. Sürgős ajánlatok fényképpel és bizonyítványmásolatokkal
DRAXLER BRUNÓNÉ földbirtokosné
1699 Velika Kikinda címre küldendők.

Keresek megvételre komplett **porcellán- és üvegszervizet**

Cím a kiadóban.

1616

Petráss László

Brigadir Risztitya (Aradai) u. 2218. sz.

a veliki becskereki olajgyár volt főgépésze vállal e szakmába vágó szereléseket és javításokat vidéken is, a m.:

gőzkazánok, gőzgépek, cséplőgarnitúrák, napszállító- és benzínmotorok, mindennemű mezőgazdasági gépek, vízvezetési berendezések, szivattyutelepek, villamos szerelések, dinamó és elektromotor javítások és vasszerkezeti munkákat.

Eladó: 90 HP félstabil gőzgép, 40 HP Diesel-motor, körforgó és duplex gőszivattyú, 60 m³ gőzkazán, 15 vagonos új modern malomberendezés és egy gyönyörű fürdőszoba-berendezés. 1688

Karbidlámpák nagyban.

Szövetvásár!

Alkalmi vétel!

Raktáromon levő, dus választékú eredeti

angol férfi- és nőiszöveteket

jutányos árak mellett ajánlok a n. é. közönségnek, szabóknak és viszontelárúsítóknak.

FARKAS MÓR NOVISAD,
1660 **KRALJA PETRA-UTCA 27. SZÁM.**

Saját érdekét védi, ha megtekinti!

Beodra község előjáróságától.

2104-1920 sz.

1694

Hirdetmény.

Alulírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy folyó évi szeptember hó 2-án 1 db 1 és fél éves sárga kancsa-csíkú, sörénye fehér, jegytelen, bitangásba vétetett. Ha igazolt tulajdonosa folyó hó 18-áig nem jelentkezik, úgy a bitangásba vett csíkú folyó hó 19-én délelőtt 9 órakor Beodra községi házában nyilvános árverésen a legjöbblegígérőknek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Beodra, 1920. évi szeptember hó 9-én.

Beodra község előjárósága.

Kindl F. és Társa

villamosági és műszaki cikkek kereskedése
Veliki Becskerek, Nemanjine (Jenő herceg) u. 5.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamosági cikkekét erős és gyengeáramhoz. Villamos retouche készülék dr. Hollósy féle szabádalom (fényképszeti célra). Léggépszallag minden méretben 30 kor., orsó 35 kor.

Kerékpárgummi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyanesek ezen gyártmányu gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetes, nem vízzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. — Öngyújtók különféle elsőrendű árú, gyújtókövek, valódi Auermetall. — Alkalmi vétel: 3 drb kevésbé használt strapa kerékpár (bicyeli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplók, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (ujvidéki) gyáraktárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamó, egyenáramu 100 volt, 70 amp., ford. 90 perc. 1 drb. dinamó, egyenáramu 120 volt, 35 amp., ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G.-féle dinamó váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E.-féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 12 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 15 HP. comp. centrifugálpumpával. 1 drb. Max Lew-féle 2 HP., 150 volt, 1 drb. Ganz-féle 28 HP., 1 drb. Ganz-féle 3 HP., ford. 1200 perc. 1678

FONTOS

Ügyvédeknek a Vojvodinában vagy ipari vállalatoknak.

JOGTUDOMÁNYOK DOKTORA

nyugalm. horv. szlav. állami hivatalnok, tökéletes szerb-horvát, német, magyar és jó francia, valamint olasz nyelvtudással, társulni óhajt az államnyelvben nem jártas vojvodinai ügyvédek, esetleg belép ipari vállalatokhoz mint jogtanácsos. Szives ajánlatok „Jogtudor 1179” jellegű alatt kéretnek a

BLOCKNER hirdetőiroda Zagreb I-78. címére. 1702

Állami tanítónő

elemi oktatást vállal.

Cím a kiadóhivatalban.

1646

Fischer és Klein, Zenta.

Telefon 129. • Postával szemben.

Ajánlja allandóan dus raktárát rőfös- és szövet-árukból. Kizárólag viszonteladóknak.

1701

Veszek

mindenféle gabonaműt: búzát, árpát, zabot, rozsot és lisztet minta után nagyban és kicsinyben.

Bogdanovits Milán Veliki Becskerek,
Miletityeva Temesvári, u. 7. 1664

21 egészséges, téli étellemmel ellátott

méhcsalád

épitményel (kiepített keretek), de kaptár nélkül, családokint is, jutányosan eladó.

Cím: Eisler, Dózsa-föld.

Malomeladás!

Egy jóforgalmu, a vasút közelében levő, őjáratu, 65 lóerejű

Dieselmotor-malom

azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1704

Hirdessen a „Torontál”-ban.